ECLI:LV:RAT:2017:1107.C33391614.1.S
Lieta Nr.C33391614
Nr.CA-1004-17/17

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 7.novembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese referente Gunta Freimane,
tiesnese Mairita Šķendere,
tiesnese Madara Ābele,
ar tiesas sēdes sekretāri Gundegu Miķelsoni,
piedaloties prasītājas SIA „A.R.design" pārstāvim /pers. A/, prasītājas /pers. B/ pārstāvei advokātei Anitai Bērzonei, atbildētājas /pers. C/ pārstāvei advokātei Larisai Spārei, atbildētājas SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" pārstāvim /pers. D/, atbildētājas Garkalnes novada domes pārstāvei /pers. E/ un atbildētājas Valsts zemes dienests pārstāvei /pers. F/,
izskatīja atklātā tiesas sēdē SIA „A.R.design" un /pers. B/ (tagad - /uzvārds/) apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 28.oktobra spriedumu civillietā SIA „A.R.design" un /pers. B/ prasībā pret /pers. C/, SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs", Garkalnes novada domi un Valsts zemes dienestu par zemes robežu noteikšanu.

Aprakstošā daļa

SIA "A.R.design" pārstāvis un /pers. B/ (tagad - /uzvārds/) 2014.gada 24.jūlijā Rīgas rajona tiesā cēla prasību pret /pers. C/, SIA „Rīgas nekustamie īpašumi", Garkalnes novada domi un Valsts zemes dienestu par zemes robežu noteikšanu.

Prasības pieteikumā un tā papildinājumos norādīti šādi apstākļi un pamatojums.

/pers. B/ piederēja zemes gabals /adrese/, 1069 m^2 platībā, kas saskaņā ar 2014.gada 26.marta un 27.marta pirkuma līgumiem tika pārdots SIA „A.R.design". Atbilstoši minēto pirkuma līgumu 7.1.punktam līguma slēdzēji vienojās, ka pircējs nodrošinās blakus esošā nekustamā īpašuma /adrese A/, īpašniekiem brīvu, netraucētu un laika ziņā neierobežotu piekļuvi kājceļam uz ezeru caur īpašuma stūri kā tas atzīmēts objekta izvietojuma shēmā. Pamatojoties uz pirkuma līgumiem, Garkalnes novada zemesgrāmatu nodalījumā /numurs/ nostiprināts ceļa (kājceļa) servitūts par labu nekustamajam īpašumam /adrese A/. No 2007.gada 13.jūlija nekustamais īpašums /adrese A/, 0,212 ha platībā pieder /pers. B/.

No nekustamā īpašuma /adrese/ uz Langstiņu ezeru veda taka, nodrošinot pieeju ezeram, strīds par šīs takas izmantošanu nepastāvēja līdz 2014.gada aprīlim, kad /pers. C/ taku nožogoja ar sētu.

Lai atrisinātu strīdu, /pers. B/ vērsās Garkalnes novada domē un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā.

No Garkalnes novada domes 2013.gada 7.februāra atbildes izriet, ka zemes vienība /adrese A/ iezīmēta neprecīzi, t.i., 0,238 ha platībā, bet robežu plānā norādīti 0,2120 ha, ko aizņem iebraucamais ceļš zemes vienībai /adrese B/. Zemes platību, ko aizņem taka (50 m^2), pašvaldība var kompensēt no zemes ezera krastā. Tādējādi ierosināts veikt zemes vienību /adrese B/ un /adrese A/ pārmērīšanu, lai kadastra kartē iezīmētu iebraucamo ceļu zemes vienībai /adrese B/, jo zemes robežu plānā /adrese C/ norādīts, ka robežlīnija A-B ir Garkalnes pašvaldības zeme.

No Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2014.gada 28.aprīļa atbildes izriet, ka no 1994.gada 8.decembra zemes robežu ierādīšanas akta zemes vienībai /adrese D/ un zemes vienības zemes robežu plāna secināms, ka taka pieder pašvaldībai.

Arī 1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktā zemes vienībai /adrese A/ norādīts, ka starp 5. un 6.robežpunktu atrodas Garkalnes pašvaldības zeme. Savukārt uz 2004.gada 29.jūlija zemes robežu noteikšanas akta zemes vienībai /adrese D/ un uz 2004.gada 6.decembra zemes robežu noteikšanas akta zemes vienībai /adrese B/ pašvaldības taka nav iezīmēta. Uz zemes robežu noteikšanas akta nav zemes vienības /adrese B/ īpašnieka vai lietotāja paraksta, kā arī robežu noteikšanā nav piedalījies zemes vienības /adrese A/ īpašnieks vai lietotājs.

Tādējādi secināms, ka pašvaldībai piederošā zeme - taka 50 m^2 platībā, likvidēta, jo mērniecības procesā pieļautas kļūdas, līdz ar to 2004.gada 29.jūlijā /pers. C/ īpašumā nodotais zemes gabals iemērīts kļūdaini.

Tā kā robežas nav uzmērītas atbilstoši Valsts zemes dienesta izdotajai instrukcijai, tad pasība pret Valsts zemes dienestu un SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" celta tāpēc, ka SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" mērnieka 2004.gada 29.jūlijā sastādītais zemes robežu noteikšanas akts zemes vienībai /adrese D/ un Valsts zemes dienesta mērnieka 2004.gada 6.decembrī sastādītais zemes robežu noteikšanas akts zemes vienībai /adrese B/ ir nepamatoti.

Nosakot robežu zīmes nekustamajam īpašumam /adrese B/, SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" mērnieks kļūdaini norādījis, ka starp robežu zīmēm E-A atrodas zemes īpašums /adrese B/, jo tas ir pašvaldības zemes īpašums, savukārt, nosakot nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes vienības robežas, Valsts zemes dienesta mērnieks tās nav apsekojis un nav pieaicinājis pierobežniekus.

Prasības pieteikumā lūgts noteikt nekustamā īpašuma /adrese B/, kadastra Nr./numurs A/, īstās robežas, atjaunojot 1994.gada 8.decembra un 1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktos norādītos robežu punktus un pašvaldībai piekrītošo ceļu/taku 1,5 m platumā un 50 m^2 platībā;

Garkalnes novada domei, SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" un Valsts zemes dienestam veikt mērniecības darbus nekustamajā īpašumā /adrese B/, kadastra Nr./numurs A/, izgatavot zemes robežu plānus saskaņā ar 1994.gada 8.decembra un 1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktos norādītajiem robežpunktiem un zemes robežu shēmām, norādot tajā pašvaldībai piekrītošo ceļu/taku 1,5 m platumā un 50 m^2 platībā.

Prasība pamatota ar Civillikuma 919., 1036., 1038., 1039., 1041., 1042., 1044., 1051., 1053., 1059., 1060.pantu, Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1544 "Grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 30.maija noteikumos Nr.439 "Valsts zemes dienesta nolikums", Ministru kabineta 2007.gada 20.marta noteikumiem Nr.182 "Noteikumi par nekustamā īpašuma objekta noteikšanu", Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1019 "Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi'.

Par prasības pieteikumu saņemti SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasības pieteikumā vispirms norādīts, ka mērniecības darbus veicis SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs", bet tālāk norādīts, ka šos darbus veicis SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" mērnieks. Tādējādi prasības pieteikums sastādīts kļūdaini, līdz ar to prasība pret SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" noraidāma.

Par prasības pieteikumu saņemti Garkalnes novada domes pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Valsts zemes dienesta mērnieks zemes vienību /adrese D/ sākotnēji dabā ierādīja 1994.gada 8.decembrī un izgatavoja zemes robežu plānu, kurā norādīti pierobežnieki: C-A - Garkalnes pagasta pašvaldība. No zemes robežu ierādīšanas akta robežu shēmas izriet, ka starp zemes vienībām /adrese B/ un /adrese D/ ir 1,5 m plata taka (pašvaldības zeme), kas nodrošina piekļuvi Langstiņu ezeram.

SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" 2004.gada 29.jūlijā veica zemes vienības /adrese D/ robežu uzmērīšanu. Z daļas pierobežnieks A-E norādīta zemes vienība /adrese B/. No akta izriet, ka /adrese A/ īpašnieks /pers. J/ uzmērīšanā nepiedalījās, bet paraksta vietā ir mērnieka ieraksts - robeža saskaņota 03.03.1995. Tādējādi secināms, ka SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" mērnieks situāciju dabā nav izvērtējis un /pers. J/ mērnieka norādītajai robežai nav piekritis.

Kadastra kartē zemes vienība /adrese A/ iezīmēta neprecīzi - 0,238 ha platībā, bet robežu plānā norādīta platība - 0,2120 ha, 260 m^2 ir platība, ko aizņem iebraucamais ceļš zemes vienībai /adrese B/. Nepieciešams uzmērīt zemes vienību /adrese A/, lai kadastra kartē iezīmētu iebraucamo ceļu zemes vienībai /adrese B/, jo zemes robežu plānā /adrese C/ robežu aprakstā norādīts, ka robežu līnija A-B ir Garkalnes pašvaldības zeme.

Par prasības pieteikumu saņemti /pers. C/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta pirmās daļas 2.punktu tiesvedība lietā izbeidzama, jo prasība celta pašvaldības interesēs par pašvaldības takas īpašuma tiesībām, taču attiecīga pilnvarojuma prasītājiem nav.

Lietā ir strīds par taku, kas līdz zemes gabala privatizācijai kalpoja piekļūšanai pie ezera, taču zemes gabalu, uz kura atradās taka, privatizējot īpašumā ieguva /pers. C/.

Ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra lēmumu /pers. C/ lietošanā piešķīra zemes gabalu 0,1 ha platībā /adrese B/, bet 2005.gada 24.maijā /pers. C/, pamatojoties uz Valsts zemes dienesta lēmumu, šo zemes gabalu ieguva īpašumā par 3012 Ls, kas ir 107,6 privatizācijas sertifikāti. Lēmumā norādīts, ka vienīgais nekustamā īpašuma apgrūtinājums ir Langstiņu ezera 100 m aizsargjosla. Nekustamo īpašumu /adrese B/ un /adrese D/ zemes robežu plānā gājēju taka kā apgrūtinājums nekad nav bijusi iezīmēta.

Par prasības pieteikumu saņemti Valsts zemes dienesta pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts nekustamais īpašums /adrese A/, kadastra Nr./numurs B/, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs K/ 0,1141 ha kopplatībā un vienas būves, nekustamā īpašuma īpašniece - /pers. B/.

Īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs L/ 0,212 ha kopplatībā un būvi 2007.gada 13.aprīlī nostiprinātas uz /pers. B/ vārda, 2013.gada 30.septembrī ieraksts grozīts, precizējot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/kopplatību pēc kadastrālās uzmērīšanas - 0,2209 ha.

Pamatojoties uz /pers. B/ 2013.gada 12.decembra nostiprinājuma lūgumu nekustamā īpašuma atdalīšanai, 2014.gada 10.februārī no nekustamā īpašuma /adrese A/ atdalīta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/(nekustamais īpašums ar kadastra Nr./numurs G/, /adrese/) 0,1069 ha kopplatībā un atvērts jauns zemesgrāmatas nodalījuma Nr./numurs H/. Pēc minētās zemes vienības sadalīšanas nekustamais īpašums /adrese A/ sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs K/ 1141 ha kopplatībā un vienas būves.

Nekustamais īpašums ar kadastra Nr./numurs G/, /adrese/, sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ 0,1069 ha kopplatībā un vienas būves, nekustamā īpašuma īpašniece - SIA „A.R.design".

Pamatojoties uz /pers. B/ nostiprinājuma lūgumu nekustamā īpašuma atdalīšanai, 2014.gada 10.februārī īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /adrese/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs F/ 0,1069 ha kopplatībā (atdalīta no nekustamā īpašuma /adrese A/, kas ierakstīts Garkalnes novada zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs J/) nostiprinātas uz /pers. B/ vārda.

Saskaņā ar 2014.gada 27.marta pirkuma līgumu īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese/, 2014.gada 3.aprīlī nostiprinātas uz SIA „A.R.design" vārda un nekustamā īpašuma apgrūtinājumu sadaļā nostiprināts ceļa (kājceļa) servitūts par labu nekustamajam īpašumam /adrese A/.

Nekustamā īpašuma, /adrese B/, kadastra Nr./numurs A/, īpašniece ir /pers. C/, bet nekustamā īpašuma, /adrese D/, kadastra Nr./numurs M/, īpašniece ir /pers. K/.

Īpašuma tiesības uz nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs M/1996.gada 28.februārī nostiprinātas uz /pers. L/ vārda. Zemesgrāmatā ir ieraksts, ka, izpildot kadastrālo uzmērīšanu, zemes īpašuma kopplatība var tikt precizēta.

Pamatojoties uz 2004.gada 1.aprīļa pirkuma līgumu un 2004.gada 2.aprīļa pirkuma līgumu, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese D/ 2004.gada 11.maijā nostiprinātas uz /pers. M/ vārda.

Pamatojoties uz 2004.gada 11.augusta pirkuma līgumu un 2004.gada 12.augusta pirkuma līgumu, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese D/ 2004.gada 30.augustā nostiprinātas uz /pers. N/ vārda.

Pamatojoties uz 2009.gada 30.jūnija pirkuma līgumu, īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese D/ 2009.gada 20.jūlijā nostiprinātas uz /pers. K/ vārda.

Nepamatots ir prasības pieteikumā norādītais, ka gājēju taku 50 m^2 platībā un 1,5 m platumā ir pašvaldības taka, kurai jāatrodas starp nekustamo īpašumu /adrese/ un nekustamo īpašumu /adrese D/, kas mērniecības rezultātā iekļauta nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes platībā.

Ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta Tautas deputātu padomes (turpmāk - Garkalnes pagasta TDP) 1992.gada 29.āprīļa lēmumu „Par Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta apstiprināšanu" apstiprināts Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta plāns, kurā ietverts zemes pieprasītāju saraksts (turpmāk - zemes ierīcības projekts). No minētā projekta plāna izriet, ka strīdus „pašvaldības taka" Zemes ierīcības projektā kā atsevišķa pašvaldības zemes vienība nav ieprojektēta, jo atbilstoši plānam /pers. P/ (nekustamais īpašums /adrese B/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs A/un

/pers. R/ (nekustamais īpašums /adrese D/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs M/savstarpēji sakļaujas, starp minētajām zemes vienībām neveidojot starpgabalu (atsevišķu zemes vienību).

No nekustamo īpašumu /adrese D/, /adrese B/ un /adrese A/, zemes robežu ierādīšanas un zemes robežu noteikšanas lietām izriet:

- par nekustamo īpašumu /adrese D/ - Rīgas rajona nodaļas inženieris /pers. S/ 1994.gada 8.decembrī ierādīja apbūves zemes /adrese D/ zemes robežas, par ko sastādīts zemes robežu ierādīšanas akts. No šī akta izriet, ka zemes robežu ierādīšanā piedalījās un aktu parakstīja apbūves zemes /adrese D/ zemes lietotājs /pers. L/, Garkalnes pagasta zemes ierīkotāja /pers. E/, apbūves zemes /adrese F/ zemes lietotāja /pers. T/ un apbūves zemes /adrese E/ (bijušās /adrese A/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/) zemes lietotājs /pers. J/, tādējādi apliecinot, ka zemes robežas dabā ierādītas atbilstoši apstiprinātajam pagasta zemes ierīcības projektam, ieinteresētajām pusēm zināmas un iebildumu nav.

No zemes robežu ierādīšanas akta ierādīto robežu shēmas izriet, ka gar nekustamā īpašuma /adrese D/ esošo kopējo robežu ar nekustamo īpašumu /adrese B/iezīmēts gājēju celiņš 1,5 m platumā, kas robežposmā C-A norādīts kā Garkalnes pagasta pašvaldības zeme.

1995.gada 16.martā izgatavots apbūves zemes /adrese D/ zemes robežu plāns 0,121 ha kopplatībā, kurā kā pierobežnieks posmā C-A norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme.

SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs" mērnieks /pers. U/ 2004.gada 29.jūlijā atkāroti noteica un kadastrāli uzmērīja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/robežas, par ko sastādīts zemes robežu noteikšanas akts, kurā norādīts, ka uz robežu noteikšanu aicināti nekustamā īpašuma /adrese D/ īpašnieks /pers. M/, pagasta padomes priekšsēdētājs /pers. V/, nekustamā īpašuma /adrese F/ īpašniece /pers. T/ un nekustamā īpašuma /adrese B/ īpašnieks /pers. P/. Aktu parakstīja Garkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs /pers. V/, nekustamā īpašuma /adrese D/ īpašnieka /pers. M/ pārstāve /pers. Z/, nekustamā īpašuma /adrese F/ īpašniece /pers. T/, tādējādi apliecinot, ka zemes gabala robežas apvidū ir zināmas un iebildumu nav. Aktā norādīts, ka robeža ar nekustamo īpašuma /adrese A/ īpašnieku /pers. J/ saskaņota 1995.gada 3.martā, bet nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes lietotājs /pers. P/ nav sastopams, līdz ar to minētās personas aktu nav parakstījušas.

2004.gada 10.augustā izgatavots nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes robežu plāns, kurā kā pierobežnieks posmā E-A (1995.gada 16.marta zemes robežu plānā robežas posms C- A) norādīta nekustamā īpašuma /adrese B/ zeme.

Tas, ka zemes robežu plānos un noteikšanas aktos ir atšķirīga informācija par pierobežniekiem, nevar ietekmēt šo zemes vienību robežu izvietojumu un to atbilstību robežu uzmērīšanas tiesiskajiem dokumentiem un neapliecina faktu, kam šī robežojošā zeme piederēja vai atradās tiesiskā valdījumā vai lietošanā.

- par nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs L/- 1995.gada 3.martā Rīgas rajona nodaļas inženieris /pers. S/, pamatojoties uz Garkalnes pagasta TDP 1992.gada 21.augusta lēmumu „Par zemes piešķiršanu fiziskām un juridiskām personām", ar kuru /pers. J/ lietošanā piešķirta zeme 0,12 ha platībā dzīvojamās mājas /adrese A/ uzturēšanai, ierādīja apvidū zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/robežas, par ko sastādīts zemes robežu ierādīšanas akts. No šīs akta izriet, ka to parakstīja apbūves zemes /adrese A/ zemes lietotājs /pers. J/, Garkalnes pagasta zemes ierīkotāja /pers. E/, apbūves zemes /adrese C/ zemes lietotājs /pers. AA/ un apbūves zemes /adrese B/ zemes lietotājs /pers. P/, tādējādi apliecinot, ka zemes robežas ierādītas atbilstoši apstiprinātajam pagasta zemes ierīcības projektam, ieinteresētajām pusēm zināmas, iebildumu nav.

1997.gada 25.jūnijā izgatavots nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes robežu plāns 0,212 ha kopplatībā.

1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktā un 1997.gada 25.jūnija zemes robežu plānā kā pierobežnieks posmā D-E norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme.

Izvērtējot Zemes ierīcības projektu un nekustamā īpašuma /adrese A/ 1995.gada robežu ierādīšanas materiālus un 1997.gada 25.jūnija zemes robežu plānu, secināms, ka kā pierobežnieks posmā D-E nepamatoti ir norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme, jo zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/un /numurs M/ savstarpēji sakļaujas un dienesta rīcībā nav informācijas, ka pēc zemes ierīcības projekta apstiprināšanas no minētajām zemes vienībām atdalīta prasītāju norādītā zemes vienība - pašvaldības taka.

Mērniece /pers. AB/ 2013.gada 9.augustā apsekoja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/robežas un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs O/un /numurs M/, /numurs A/ un /numurs P/ kopējos robežposmus, par ko sastādīts robežu apsekošanas akts. Robežu apsekošana bija jāveic saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" un to 62.punktā noteikts, ka, apsekojot robežas, ierosinātājs un pierobežnieks uzrāda robežzīmes, robežstigas un situācijas elementus, pa kuriem noteikta robeža. Mērnieks konstatē vai to novietojums apvidū atbilst zemes robežu plānam, robežas aprakstam un robežpunktu nostiprinājuma veidam. Savukārt noteikumu 69.punkts nosaka, ja ierosinātājs vai pierobežnieks nepiekrīt robežas apsekošanas aktā norādītajiem faktiem (par robežas vai robežpunkta izvietojumu apvidū) un izsaka iebildumus pret robežas atrašanās vietu apvidū, izteiktos iebildumus mērnieks pieraksta robežas apsekošanas aktā un iebildumu cēlājs zem tiem parakstās. No minētā akta izriet, ka robežu posmā no Nr.27 līdz Nr.30 un no Nr.30 līdz Nr.2 mērniece /pers. AB/ konstatēja, ka robežzīmes Nr.30 (atdala nekustamos īpašumus /adrese B/ un /adrese D/) un Nr.27 (atdala nekustamos īpašumus /adrese A/ un /adrese F/) atbilst zemes robežu plāniem, tai skaitā nekustamā īpašuma /adrese A/ 1997.gada 25.jūnija zemes robežu plānam, kas sastādīts pēc 1995.gada robežu ierādīšanas materiāliem un tehniskā stāvokļa prasībām. Savukārt robežzīmi Nr.2 nepieciešams atjaunot. Minētajā robežu posmā nav konstatēta neviena cita robežzīme vai konstatēts, ka apvidū kāda robežzīme nav saglabājusies, lai būtu jāveic robežzīmes atjaunošana. Robežu apsekošanā piedalījās un robežas bez iebildumiem parakstīja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/īpašniece /pers. B/, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs O/īpašniece /pers. T/, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs P/ tiesiskās valdītājas Garkalnes novada pašvaldība pārstāve /pers. E/ un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/īpašniece /pers. C/, tādējādi apliecinot, ka robežas atrašanās vieta apvidū ir zināma un iebildumu par robežas (robežzīmju) atrašanās vietu apvidū nav.

2013.gada 9.augustā mērniece /pers. AB/ sastādīja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs P/(nekustamais īpašums /adrese A/) robežas atjaunošanas aktu, kurā nav izteikti iebildumi par robežas atrašanās vietu apvidū. Ar saviem parakstiem zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/īpašniece /pers. B/, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs O/īpašniece /pers. T/, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs P/ tiesiskās valdītājas Garkalnes novada pašvaldība pārstāve /pers. E/ un zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/īpašniece /pers. C/ apliecināja, ka robežas atrašanās vieta apvidū ir zināma un iebildumu par robežas atrašanās vietu nav. No minētā akta secināms, ka ne prasītājai /pers. B/, ne Garkalnes novada pašvaldība pārstāvei iebildumi par atjaunojamajām robežzīmēm nebija.

2013.gada 9.augustā izgatavots zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/(nekustamais īpašums /adrese A/) zemes robežu plāns 0,2209 ha kopplatībā, kurā norādīts, ka robeža posmā C-D robežojas ar nekustamo īpašumu /adrese D/, bet robežu posmā D-A - ar nekustamo īpašumu /adrese B/. Zemes robežu plāns Kadastra informācijas sistēmā reģistrēts 2013.gada 9.septembrī un nostiprināts zemesgrāmatā.

Ņemot vērā minēto, nav saprotami prasītāju iebildumi, ka starp nekustamo īpašumu /adrese B/ un nekustamo īpašumu /adrese D/ jābūt pašvaldībai piederošai zemei - pašvaldības takai, jo 2013.gada 9.augustā nekustamā īpašuma /adrese A/ robežas saskaņotas bez iebildumiem.

Turklāt atbilstoši 2013.gada 9.augustā izgatavotajam nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes robežu plānam, kas nostiprināts zemesgrāmatā, izstrādāts zemes ierīcības projekts un veikta nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/sadale, līdz ar to nekustamā īpašuma /adrese A/ sastāvā palika zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs K/- 0,1141 ha kopplatībā un izveidots nekustamais

īpašums /adrese/.

- par nekustamo īpašumu /adrese B/ - Lielrīgas reģionālās nodaļas Mērniecības un topogrāfiskās daļas mērnieks /pers. AC/ 2004.gada 6.decembrī noteica nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežas. No Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izraksta Nr.10 izriet, ka „pašvaldības taka" starp zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu /numurs A/(nekustamais īpašums /adrese B/) un /numurs M/ (nekustamais īpašums /adrese D/) nav izdalīta kā atsevišķa zemes vienība, t.i., kā zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/pierobežnieks norādīta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs M/. Tādējādi mērniekam, nosakot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas, nebija tiesiska pamata izdalīt strīdus „pašvaldības taku" kā atsevišķu zemes vienību un to neiekļaut uzmērāmās zemes vienības sastāvā. Robežas bija jānosaka atbilstoši tiesiskā pamatojuma dokumentam un tā grafiskajam pielikumam. Par minēto zemes robežu noteikšanas procesu 2004.gada 6.decembrī sastādīts zemes robežu noteikšanas akts.

No Zemes robežu noteikšanas 2004.gada 6.decembra akta izriet, ka robežu noteikšanā piedalījās Garkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs /pers. V/, īpašuma /adrese B/ lietotāja /pers. C/ un īpašuma /adrese A/ lietotājs /pers. J/, kuri ar parakstiem apliecināja, ka zemes robežas apvidū ir zināmas, iebildumu nav. Aktā norādīts, ka robežu noteikšanā nepiedalījās nekustamā īpašuma /adrese D/ lietotājs, jo robežas noteiktas 2004.gada 29.jūlijā un nekustamā īpašuma /adrese C/ lietotājs, jo robežas noteiktas 1999.gada 20.augustā.

Pierobežniekus, kuru zemēm robežas ar aktu jau noteiktas, nepieaicina, ja uz kopējās robežas netiek ierīkots jauns punkts, līdz ar to nepamatoti ir prasītāju apgalvojumi, ka „pašvaldības taka" likvidēta, jo nav pieaicināti pierobežnieki.

2005.gada 21.janvārī izgatavots nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežu plāns 0,1004 ha kopplatībā.

Ņemot vērā minēto, nav saskatāma mērnieka /pers. AC/ prettiesiska rīcība 1994.gada 8.decembrī sastādītajā zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/(nekustamais īpašums /adrese D/) zemes robežu ierādīšanas akta robežu shēmā kā situācijas elementu attēlotā 1,5 m platā celiņa (pašvaldības taka) teritoriju 2004.gadā iekļaujot uzmērāmajā zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu /numurs A/.

Dienesta rīcībā nav dokumenta, ka „pašvaldības taka" jebkad būtu izdalīta kā pašvaldībai piekritīgā zeme un nekustamā īpašuma /adrese B/ robežas noteiktas atbilstoši Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstam Nr.10 un tā grafiskajam pielikumam.

Tādējādi prasījumi attiecībā uz nekustamā īpašuma /adrese B/ robežām ir nepamatoti.

Tāpat norādīts, ka prasītājiem nevar būt prasījuma tiesības attiecībā uz „pašvaldības takas" kā pašvaldībai piekritīgās zemes atjaunošanu, jo šī zeme prasītājiem pastāvīgā lietošanā nekad nav piešķirta. Prasītāji pēc būtības lūdz atzīt īpašuma tiesības pašvaldībai, izdalot no nekustamā īpašuma /adrese B/ pašvaldībai zemi „pašvaldības taku", līdz ar to izmainīt (noteikt) nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežas.

Tiesā 2014.gada 29.septembrī saņemti prasības pieteikuma grozījumi, kuros norādīts, ka atbildētāja SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" aizstāta ar SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs".

Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 16.novembra lēmumu izbeigta tiesvedība SIA "A.R.design" un /pers. B/ prasības daļā pret SIA "Rīgas nekustamie īpašumi" par īsto robežu noteikšanu.

Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 28.oktobra spriedumu prasība noraidīta. Tiesa nosprieda piedzīt no SIA "A.R.design" un /pers. B/ par labu /pers. C/ izdevumus advokāta palīdzības samaksai 675 EUR no katra.

Spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem motīviem.

Konstatēts, ka nekustamais īpašums /adrese A/ (pēc sadalīšanas īpašums sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs K/un būves) pieder /pers. B/ (iepriekš piešķirts lietošanā /pers. J/).

No nekustamā īpašuma /adrese A/ atdalīta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/(/adrese/) un atvērts jauns zemesgrāmatas nodalījums, nekustamā īpašuma īpašniece - SIA "A.R.design".

Nekustamā īpašuma /adrese B/ (sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/un būves) īpašniece ir /pers. C/ (iepriekš piešķirts lietošanā /pers. P/).

Nekustamā īpašuma /adrese D/ (sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/un būvēm) īpašniece ir /pers. K/ (iepriekš lietošanā piešķirts /pers. R/).

No nekustamo īpašumu /adrese D/, /adrese B/ un /adrese A/ zemes robežu ierādīšanas un zemes robežu noteikšanas materiāliem attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese D/konstatēts, ka /pers. L/ 1994.gada 8.decembrī ierādīta apvidū apbūves zemes /adrese D/ zemes robežas, par ko sastādīts zemes robežu ierādīšanas akts (l.lp. 109-110).

No zemes robežu ierādīšanas akta ierādīto robežu shēmas izriet, ka gar nekustamā īpašuma /adrese D/ šobrīd esošo kopējo robežu ar nekustamo īpašumu /adrese B/ iezīmēts gājēju celiņš 1,5 platumā, kas robežposmā C-A norādīts kā Garkalnes pagasta pašvaldības zeme.

1995.gada 16.martā izgatavots apbūves zemes /adrese D/ zemes robežu plāns, kurā kā pierobežnieks posmā C-A norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme (l.lp. 111-112).

SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" mērnieks 2004.gada 29.jūlijā noteica un kadastrāli (instrumentāli) uzmērīja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/robežas, par ko sastādīts zemes robežu noteikšanas akts (l.lp. 117).

2004.gada 10.augustā izgatavots nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes robežu plāns, kurā kā pierobežnieks posmā E-A (1995.gada 16.marta zemes robežu plānā robežas posms C-A) norādīta nekustamā īpašuma /adrese B/ zeme (l.lp. 122-123).

Par nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs L/(/pers. J/ pirmreizēji uzmērītā zemes vienība, kas 2013.gadā sadalīta zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu /numurs K/un /numurs F/) konstatēts, ka /pers. J/ 1995.gada 3.martā ierādītas apvidū zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/robežas, par ko sastādīts zemes robežu ierādīšanas akts (l.lp. 22-23).

Nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes robežu plāns izgatavots 1997.gada 25.jūnijā (l.lp. 20-21).

Par nekustamo īpašumu /adrese B/ konstatēts, ka 2004.gada 6.decembrī mērnieks, pamatojoties uz Rīgas rajona Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstu Nr.10, &4, p3 (tā dokumentā) Par zemes piešķiršanu lietošanā fiziskām un juridiskām personām, saskaņā ar kuru /pers. C/ piešķirta zeme pastāvīgā lietošanā ar lietošanas pāreju citām personām 0,1 ha platībā dzīvojamās mājas būvniecībai, un tā grafisko pielikumu, noteica apvidū nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežas (l.lp. 137-138).

No Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izraksta grafiskā pielikuma izriet, ka pašvaldības taka starp zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu /numurs A/(nekustamais īpašums /adrese B/) un /numurs M/ (nekustamais īpašums /adrese D/) kā atsevišķa zemes vienība nav izdalīta, t.i., kā zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/pierobežnieks norādīta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs M/(l.lp. 132-133).

Lietā ir strīds par gājēju taku (prasītāju ieskatā - pašvaldības zemi) 50 m^2 platībā un 1,5 m platumā (pašvaldības taka), kurai prasītāju ieskatā būtu jāatrodas starp nekustamo īpašumu /adrese B/ un nekustamo īpašumu /adrese D/, kas šobrīd mērniecības rezultātā iekļauta nekustamā

īpašuma /adrese B/ zemes platībā.

Tiesa šādam prasītāju apgalvojumam nepiekrita un pievienojās Valsts zemes dienesta paskaidrojumos norādītajam.

Ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta Tautas deputātu padomes 1992.gada 29.aprīļa lēmumu „Par Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta apstiprināšanu" (l.lp. 104) apstiprināts Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta plāns (grafiskā daļa) un teksta daļa, kurā ietverts zemes pieprasītāju saraksts. No zemes ierīcības projekta plāna (l.lp. 105) izriet, ka strīdus pašvaldības taka nav ieprojektēta zemes ierīcības projektā kā atsevišķa pašvaldības zemes vienība, jo atbilstoši šim plānam /pers. P/ (nekustamais īpašums /adrese B/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs A/un /pers. R/ (nekustamais īpašums /adrese D/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs M/savstarpēji sakļaujas, neveidojot starp minētajām zemes vienībām starpgabalu (atsevišķu zemes vienību).

Augstākā padome 1990.gada 21.novembrī pieņēma likumu "Par zemes reformu Latvijas Republikas lauku apvidos", nosakot, ka zemes reforma tiek veikta divās kārtās. Pirmās kārtas ietvaros katram pagastam sastāda zemes ierīcības projektu, bet otrajā kārtā veic zemes īpašuma tiesību atjaunošanu (likuma 4.pants). Turklāt minētā likuma 16.pants reglamentē pagastu zemes ierīcības projekta izstrādāšanas, saskaņošanas un apstiprināšanas kārtību, nosakot, ka gadījumā, ja pagasta zemes lietotājiem, zemes pieprasītājiem ir iebildumi pret atsevišķiem projekta risinājumiem, viņi tos rakstveidā iesniedz pagasta zemes komisijai 10 dienu laikā pēc projekta apskates termiņa izbeigšanās.

Apstiprinātais pagasta zemes ierīcības projekts kā valsts zemes ierīcības dokuments ir obligāts visiem zemes lietotājiem, kā arī valsts pārvaldes, saimnieciskajām un sabiedriskajām institūcijām (*sk. Augstākās padomes 1991.gada 21.februārī apstiprinātā nolikuma „Par Latvijas Republikas lauku apvidos realizējamās zemes reformas pirmās kārtas īstenošanu" 55.pantu*).

Zemes ierīcības projekts, kurā nekustamais īpašums /adrese B/ un nekustamais īpašums /adrese D/ savstarpēji sakļaujas, neveidojot starpgabalu (atsevišķu zemes vienību) starp minētajām zemes vienībām, likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdēts. /pers. C/ īpašuma tiesības iegūtas uz neapstrīdēta zemes ierīcības projekta pamata.

Tādējādi prasītāju iebildumi nevar būt par pamatu robežu un īpašuma tiesību pārskatīšanai attiecībā pret /pers. C/, kuras īpašuma sastāvā šobrīd atrodas prasītāju norādītā strīdus pašvaldības taka.

Tas, ka zemes robežu plānos un noteikšanas aktos ir atšķirīga informācija par pierobežniekiem, nevar ietekmēt šo zemes vienību robežu izvietojumu un to atbilstību robežu uzmērīšanas tiesiskajiem dokumentiem, kā arī neapliecina faktu, kam šī robežojošā zeme piederējusi vai atradusies tiesiskā valdījumā vai lietošanā.

1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktā un 1997.gada 25.jūnija zemes robežu plānā kā pierobežnieks posmā D-E norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme, taču zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem /numurs A/ (/pers. C/ piederošais nekustamais īpašums) un /numurs M/ (šobrīd /pers. K/ piederošais nekustamais īpašums) savstarpēji sakļaujas un lietā nav informācijas par to, ka pēc zemes ierīcības projekta apstiprināšanas no minētajām zemes vienībām ir atdalīta prasītāju norādītā zemes vienība - pašvaldības taka.

Tādējādi mērniekam, nosakot zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/(/adrese B/) robežas apvidū, nebija pamata izdalīt strīdus pašvaldības taku kā atsevišķu zemes vienību un neiekļaut to uzmērāmās zemes vienības sastāvā. Robežas apvidū jānosaka atbilstoši tiesiskā pamatojuma dokumentam un tā grafiskajam pielikumam.

Par pašvaldības takas robežu noteikšanas tiesisko pamatojumu nevar kalpot 1994.gada 8.decembrī sastādītajā robežojošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/(nekustamais īpašums /adrese D/) zemes robežu ierādīšanas akta robežu shēmā kā situācijas elements attēlotais 1,5 m platais celiņš un šī informācija nav izmantojama kā robežas noteikšanas tiesiskais pamatojums, jo robežas apvidū noteiktas atbilstoši robežas noteikšanas tiesiskā pamatojuma dokumentam (konkrētajā gadījumā Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstam un tā grafiskajam pielikumam, kas atbilst zemes ierīcības projektam). Nekustamā īpašuma /adrese B/ robežas noteiktas atbilstoši Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstam un tā grafiskajam pielikumam, t.i., dokumentam, ko izdevusi Garkalnes pagasta dome, kuras pārstāvis ir saskaņojis nekustamā īpašuma robežas, tādējādi akceptējot, ka starp nekustamo īpašumu /adrese D/ un nekustamo īpašumu /adrese B/ nav pašvaldībai piekrītošas zemes - pašvaldības takas.

Turklāt nekustamā īpašuma /adrese A/ robežas 2013.gada 9.augustā saskaņotas bez iebildumiem (l.lp. 125- 129).

Nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežu noteikšanas 2004.gada 6.decembra aktu /pers. J/ nevarēja parakstīt (jo 1998.gadā miris), taču tas nav pamats, lai noteiktās zemes vienības robežas atzītu par nepareizām un, neievērojot robežu noteikšanas tiesiskā pamatojuma dokumentus un normatīvo aktu prasības, noteiktu savādākas zemes vienības robežas.

Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 1.panta 6.punkts noteic, ka kadastra objekts ir nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts nekustamais īpašums kā īpašuma objektu kopums, kā arī zemes vienība, būve, telpu grupa un zemes vienības daļa. Zemes vienība ir nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts norobežots zemesgabals, kam piešķirts kadastra apzīmējums (1.panta 11.punkts).

Valsts zemes dienests konstatēja, ka Kadastra informācijas sistēmas telpiskajos datos (kadastra kartē) pašvaldībai piekritīga zemes vienība (pašvaldības taka) nav iezīmēta, dienesta rīcībā nav informācija, ka pašvaldības taka jebkad būtu izdalīta kā atsevišķa pašvaldībai piekritīga zeme, jo dienesta rīcībā nav dokumenta par šīs zemes piekritību pašvaldībai, kā arī no zemes ierīcības projekta nav konstatējams, ka pašvaldībai būtu izdalīta zemes vienība - pašvaldības taka. Tāpat dienesta rīcībā nav dokumenta par to, ka pašvaldības taka jebkad izdalīta kā pašvaldībai piekritīgā zeme.

Arī lietā nav ziņu par to, ka strīdus taka ir reģistrējama zemes vienība. Tādējādi prasītāju iebildumi un prasījumi attiecībā uz nekustamā īpašuma /adrese B/ robežām ir nepamatoti.

Strīds par robežām var rasties gadījumā, ja tās starp blakus esošiem zemes gabaliem ir nenoteiktas vai nezināmas (piemēram, robežzīmes pārvietotas citur vai izzudušas, kaimiņi nevar vienoties par robežlīnijām). Nenoliedzami ikvienam īpašniekam ir pamatota interese precīzu zemes robežu ilgstošā pastāvēšanā, tāpēc šāda strīda gadījumā īpašniekam ir tiesība celt prasību par robežu pārbaudīšanu. Šāda prasība ir vērsta uz to, lai ar tiesas spriedumu noteiktu "īstās" robežas, strīdīgās robežas padarot par skaidrām un neapstrīdamām (*sk. A.Grūtups, E.Kalniņš. Civillikuma komentāri. Trešā daļa. Lietu tiesības. Otrais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2002.g., l.lp. 141; 201*).

Prasība par robežu pārbaudīšanu nav pakļauta noilgumam (*sk. Civillikuma 1908.pantu*) un tās priekšnoteikumi ir: prasītāja un atbildētāja zemes gabaliem jārobežojas tādā apjomā, par kuru cēlies strīds; robežām šajā daļā jābūt neskaidrām vai nezināmām; starp pusēm jāpastāv domstarpībām šo robežu jautājumā *(sk. Konradi F., Valters F., Civillikumi ar paskaidrojumiem. Otrā grāmata. Lietu tiesības. Rīga, 1935, l.lp 122).*

Prasītāji faktiski lūguši atzīt īpašuma tiesības pašvaldībai, kura savu tiesību aizskārumu nav saskatījusi, jo prasību nav cēlusi un tiesas sēdē pārstāve paskaidroja, ka pašvaldībai nav vairs tiesību lemt par strīdus takas piekritību, izdalot no /pers. C/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese B/ zemi pašvaldībai - pašvaldības taku, kas neatbilst robežu strīda prasības būtībai (prasītāja un atbildētāja zemes gabaliem jārobežojas tādā apjomā, par kuru cēlies strīds; robežām šajā daļā jābūt neskaidrām vai nezināmām; starp pusēm jāpastāv domstarpībām šo robežu jautājumā). Respektīvi, celtā prasība faktiski nav atzīstama par prasību par robežu pārbaudīšanu.

Atbildētāja/pers. C/ lūdza piedzīt no prasītājām izdevumus advokāta palīdzības samaksai 1350 EUR (l.lp. 155-156). Tā kā prasība noraidīta un lieta ir pietiekami sarežģīta, tad ar lietas vešanu saistītie izdevumi to faktiskajā apmērā piespriesti no prasītājām par labu atbildētājai, t.i., no katras 675

EUR.

Par šo spriedumu SIA "A.R.design" pārstāvis un /pers. B/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts, ka spriedumu pārsūdz pilnā apmērā.

Apelācijas sūdzībā minētie argumenti ir pilnīgi analoģiski prasības pieteikumā norādītajiem lietas apstākļiem un prasības pamatojumam, taču nav norādīts kā izpaužas sprieduma nepareizība.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ vērsās Garkalnes novada domē ar iesniegumu, kurā norādīja, ka ir likvidēta pieeja ezeram, jo nepareizi uzmērītas zemes robežas nekustamiem īpašumiem /adrese D/ un /adrese B/, /pers. C/ īpašumā esošajam zemes gabalam bez saskaņošanas ar pierobežniekiem pievienojot taku.

Garkalnes novada dome 2013.gada 7.februārī /pers. B/ sniedza atbildi par minēto nekustamo īpašumu robežu uzmērīšanu. Dome noskaidroja, ka Valsts zemes dienesta Mērniecības biroja mērnieks sākotnēji zemes vienību /adrese D/ dabā ierādīja 1994.gada 8.decembrī un izgatavoja zemes robežu plānu, kurā norādīti pierobežnieki: C-A - Garkalnes pagasta pašvaldība. Zemes robežu ierādīšanas aktā uzzīmēta robežu shēma, kurā redzams, ka starp zemes vienībām /adrese B/ un /adrese D/ ir 1,5 m plata taka (pašvaldības zeme), kas nodrošina no īpašuma /adrese A/ piekļuvi Langstiņu ezeram. SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs" 2004.gada 29.jūlijā veica zemes vienības /adrese D/ robežu uzmērīšanu. Z daļas pierobežnieks (A-E) norādīta zemes vienība /adrese B/. No zemes robežu noteikšanas akta izriet, ka /adrese A/ īpašnieks /pers. J/ robežu uzmērīšanā nav piedalījies, bet paraksta vietā ir mērnieka veiktais ieraksts - robeža saskaņota 03.03.1995.g. 2004. gada 6. decembrī veikta zemes vienības /adrese B/, kadastra apzīmējums /numurs A/robežu uzmērīšana. Mala C-B robežojas ar zemes īpašumu /adrese D/. Ar šo uzmērīšanu pašvaldības taka tika likvidēta. Nekustamā īpašuma daļa uzskata, ka SIA „Rīgas nekustamo īpašumu biroja" mērnieks /pers. U/ nav izvērtējis situāciju dabā un mērniecības dokumentos, norādot malas E-A pierobežnieku zemes vienību /adrese B/; šādai robežai /adrese A/ īpašnieks /pers. J/ nav piekritis. Kadastra kartē zemes vienības /adrese A/ iezīmēta neprecīzi - 0,238 ha platībā, bet robežu plānā norādīti 0,2120 ha; 260 m^2 platība, ko aizņem iebraucamais ceļš zemes vienībai /adrese B/. Lai atjaunotu vēsturisko patiesību par gājēju taku starp zemes vienībām, ierosināts veikt zemes vienības /adrese B/ pārmērīšanu: zemes platību, ko aizņem taka (50 m^2), var kompensēt no pašvaldības zemes ezera krastā. Vajadzētu arī instrumentāli uzmērīt zemes vienību /adrese A/, lai kadastra kartē iezīmētu iebraucamo ceļu zemes vienībai /adrese B/, jo zemes robežplānā /adrese C/ robežu aprakstā norādīts, ka robežlīnija A-B ir Garkalnes pašvaldības zeme.

/pers. C/ 2013.gada 4.marta Garkalnes novada domei sniedza atbildi, kurā norādīja, ka 1992.gada 21.augustā ar Rīgas rajona Garkalnes Tautas deputātu padomes lēmumu /pers. P/ piešķirta zeme pastāvīgā lietošanā 0,1 ha platībā dzīvojamās mājas /adrese B/ būvniecībai. Zemes gabala robežas dabā nav noteiktas. 2004.gada 24.maijā esot mantojusi minētā zemes gabala lietošanas tiesības un 2005.gada 24.maijā /pers. C/ par samaksu īpašumā piešķirta zeme saskaņā ar /adrese B/ zemes robežu plānu, kas reģistrēts nekustamā īpašuma valsts kadastra reģistrā 2005.gada 7.februārī ar kadastra Nr./numurs A/. Nododot nekustamo īpašumu privatizācijai, pašvaldība nepieņēma lēmumu par ceļa servitūta nodibināšanu. Ja pašvaldība ir nokavējusi šāda lēmuma pieņemšanu, ceļa servitūts pēc nekustamā īpašuma nodošanas privātpersonas īpašumā izveidojams tikai uz tiesas sprieduma pamata. Gājēju taka nav noteikts kā apgrūtinājums viņas īpašumam, tāpēc nepiekrīt ierosinājumam veikt zemes robežu pārmērīšanu, neskatoties uz to, ka nekad agrāk/vēsturiski zemes gabals/taka uz ezeru nebija iemērīta ne /adrese B/, ne blakus esošā īpašuma /adrese D/ zemes robežu plānā.

/pers. B/ 2014.gada 28.martā ar iesniegumu vērsās Vides aizsardzības un reģionālās aizsardzības ministrijā, kas atbildētja, ka no 1994.gada 8.decembra zemes robežu ierādīšanas akta zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs M/ /adrese D/ un minētās zemes vienības zemes robežu plāna, kas Valsts zemes dienestā reģistrēts 1995.gada 21.aprīlī, secināms, ka minētā taka pastāv un pieder pašvaldībai.

1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktā zemes vienībai ar kadastra apzīmējumu /numurs L/ /adrese A/ (vēlāk sadalīta zemes vienībās /numurs K/ un /numurs F/) norādīts, ka starp 5. un 6.robežpunktu atrodas Garkalnes pašvaldības zeme - taka.

2004.gada 29.jūlija zemes robežu noteikšanas aktā zemes vienībai /adrese D/, ko sastādīja SIA „Rīgas nekustamie īpašumi" mērnieks /pers. U/, norādīts, ka šī zemes vienība robežojas ar zemes vienību /adrese B/, savukārt pašvaldības taka nav iezīmēta. Uz zemes robežu noteikšanas akta nav zemes vienības /adrese B/ īpašnieka vai lietotāja paraksta. Robežu noteikšanā nav piedalījies arī zemes vienības /adrese A/ īpašnieks vai lietotājs.

2004.gada 6. decembra zemes robežu noteikšanas aktā zemes vienībai /adrese B/ norādīts, ka šī zemes vienība robežojas ar zemes vienību /adrese D/, savukārt pašvaldības taka nav iezīmēta. Robežu noteikšanā nepiedalījās zemes vienības /adrese D/ lietotājs, norādīts, ka ar šo zemes vienību robežas noteiktas 29.07.2004. Uz 2004.gada 6.decembra zemes robežu noteikšanas akta atrodams arī /pers. J/, kurš miris 1998.gadā, paraksts. Tādējādi secināts, ka pašvaldībai piekrītošā zemes vienība, uz kuras atrodas taka, likvidēta mērniecības procesā pieļauto kļūdu dēļ.

/pers. C/, reģistrējot īpašuma tiesības zemesgrāmatās, izmantoja 2004.gada 29.jūlija zemes robežu aktus un plānus un 2004.gada 6.decembra zemes robežu noteikšanas aktu, kuros nepareizi norādīta īpašuma /adrese B/, robežas. Pašvaldības taka 1,5 m platumā un pieeja ezeram bija likvidēta.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta 04.09.2000. Zemes vienību robežu uzmērīšanas instrukcijas 13.8.punktu par darbu atbilstību instrukcijas prasībām atbild mērnieks un konstatētās kļūdas labo vai darbu pārstrādā uz sava rēķina. Šāda mērnieka atbildība noteikta arī Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" 299.punktā. Līdz ar to zemes robežu noteikšanas akti ir nepamatoti, jo nekustamo īpašumu robežu uzmērīšana 2004.gadā bija jāveic atbilstoši Valsts zemes dienesta Zemes vienību robežu uzmērīšanas instrukcijai.

SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs" mērnieks /pers. U/, nosakot robežzīmes nekustamam īpašumam /adrese B/, kļūdaini norādījis, ka starp robežzīmēm E-A ir zemes īpašums /adrese B/, bet faktiski bija jānorāda - ?-A pašvaldības zemes īpašums. Minētās kļūdas rezultātā likvidēta pašvaldības zeme/taka 1,5 m platumā.

Tādējādi mērnieks nebija ievērojis Uzmērīšanas instrukcijas 2.10. un 7.7.punktu, jo nav izvērtējis noteikto robežu un robežzīmju E un ? atbilstību nekustamā īpašuma /adrese B/un /adrese D/ robežām un robežu ierādīšanas lietā esošajiem dokumentiem.

Nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes kadastrālā uzmērīšana 2004.gadā bija jāveic atbilstoši Valsts zemes dienesta izdotajai „Zemes vienību robežu uzmērīšanas instrukcijai", kas apstiprināta ar Valsts zemes dienesta 2002.gada 17.aprīļa rīkojumu Nr.l56.

Mērnieks /pers. AC/, nosakot nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes vienības robežas, nav veicis robežu apsekošanu un pierobežnieku pieaicināšanu.

Uzmērīšanas instrukcijas 2.20.punktā noteikts, ka apsekošanas rezultātus fiksē zemes robežu apsekošanas aktā, kas šajā strīdā sastādīts kļūdaini.

Līdz ar to, lai novērstu mērnieku /pers. U/ un /pers. AC/ mērniecības darbos pieļautās kļūdas, jāveic atkārtotu nekustamā īpašuma /adrese B/, zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/zemes kadastrālo uzmērīšanu, t.sk., veikt nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežu apsekošanu un to noteikšanu atbilstoši 1994.gada 8. decembra un 1995.gada 3.marta zemes robežu ierādīšanas aktiem, fiksētajiem robežpunktiem un ierādītajām robežām.

Par apelācijas sūdzību saņemti atbildētājas /pers. C/ paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasītāji maldina tiesu par faktiskajiem lietas apstākļiem

saistībā ar pirkuma līgumiem, kas noslēgti starp prasītājiem par /pers. B/ īpašumā esošā (iepriekš nodalītās) zemes gabala daļas pārdošanu divos darījumos SIA „A.R.design", saskaņā ar kuru puses savstarpēji paredzēja /pers. B/ brīvu pieeju ezeram caur (atdalīto) nekustamo īpašumu /adrese/.

Pirkuma līgumu 7.1.punktā prasītāji pielīguši savstarpējas saistības, kas nosaka, ka pircējs - SIA „A.R.design", nodrošina (/adrese/) blakus esošā nekustamā īpašuma /adrese A/ īpašniekam (t.i., /pers. B/) brīvu piekļuvi kājceļam uz ezeru caur īpašuma stūri kā tas atzīmēts pievienotajā shēmā pie pirkuma līguma, nostiprinot kā kājceļu servitūtu par labu nekustamam īpašumam /adrese A/.

/pers. C/ nebija saistošs prasītāju savstarpēji noslēgtais darījums ne viņu savstarpēji pielīgtās takas, ko puses savā teritorijā (/adrese / un /adrese A/) apņēmās izmantot, jo līgumu saturs nesaista ne atbildētāju /pers. C/, ne viņas īpašumu /adrese B/.

Līdz ar to nepatiess ir prasītāju apgalvojums, ka tieši pēc šo pirkuma līgumu noslēgšanas /pers. B/ un SIA „A.R.design" it kā no /pers. C/ puses liegta pieeja Langstiņu ezeram.

/pers. C/ nekustamais īpašums ir autonoms un viņa savu īpašumu ir tiesīga nožogot no pārējiem īpašumiem pēc saviem ieskatiem jebkurā laikā atbilstoši ierādītajām zemes robežām, līdz ar to prasītāji kļūdaini apgalvo, ka /pers. C/ savu teritoriju nožogoja pēc pirkuma līgumiem 2014.gada 26.martā un 27.martā, par kuru noslēgšanu /pers. C/ nebija informēta. Turklāt arī pašvaldības pārstāve tiesas sēdē atzina, ka tiesu nevar maldināt par pašvaldības takas esamību, jo teritorijas plānojumā tādas „takas" nemaz nebija.

Apelācijas sūdzībā nav minēts, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2014.gada 28.aprīļa atbildē norādīts, ka piekļuve Langstiņu ezeram [prasītājiem] iespējama pa netālu esošo pašvaldības ceļu, kas robežojas ar zemes vienības /adrese D/ austrumu robežu - tātad mērķis nodrošināt iedzīvotāju piekļuvi Langstiņu ezeram ir nodrošināts.

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītāji, nebūdami pilnvaroti, faktiski cēluši prasību pašvaldības interesēs par pašvaldības „takas" atgūšanu pašvaldības īpašumā, lai tādējādi samazinātu /pers. C/ nekustamā īpašuma platību.

Lietā iesniegts /pers. B/ 2013.gada 13.maija iesniegums Garkalnes novada domei (1.lp. 79-80), kurā viņa nepārprotami norāda, kādai jābūt Garkalnes novada domes darbībai, lai pašvaldība, ceļot īpašuma prasību atbilstoši Civillikuma 1044.pantam, atprasītu pašvaldībai piekrītošu īpašumu, kas atrodas /pers. C/ īpašumā.

Apelācijas instances tiesai būtu jāņem vērā Garkalnes novada domes pārstāves paskaidrojumus par to, ka zemes iemērīšana notika atbilstoši teritoriālajam plānojumam un 1992.gada 29.aprīļa Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektam, ka nevienā dokumentā prasītāju minētā „taka" nav atzīmēta kā atsevišķa zemes vienība, ka zeme ierādīta atbilstoši pašvaldības dokumentiem.

Tiesa pamatoti ņēma vērā Valsts Zemes dienesta pārstāves viedokli, ka pašvaldības taka kā atsevišķa zemes vienība ar noteiktām kadastra koordinātēm (robežpunktiem) nekad nav pastāvējusi, līdz ar to mērnieka darbība bija likumīga, jo tās pamatā bija Garkalnes pašvaldības zemes ierīcības projekts, kas apstiprināts 1992.gada 29.aprīlī, un pašvaldības pieņemtie lēmumi par zemes nodošanu lietošanā un īpašumā konkrētām personām, tajā skaitā, 1992.gada 21.augusta lēmums par zemes piešķiršanu lietošanā /pers. P/, 2004.gada 20.oktobra lēmums par zemes piešķiršanu lietošanā /pers. C/ uz mantojuma tiesību pamata, 2005.gada 24.maija lēmums par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu /pers. C/, pamatojoties uz likumu „Par zemes reformas pabeigšanu lauku apvidos", „Par zemes privatizāciju lauku apvidos". Saskaņā ar minēto lēmumu nekustamam īpašumam tika noteikti lietošanas tiesību aprobežojumi un apsaimniekošanas īpašie noteikumi Langstiņu ezera 100 m aizsargjoslā, kas ir /pers. C/ īpašuma vienīgais apgrūtinājums, kas reģistrēts zemesgrāmatā. Citi apgrūtinājumi /pers. C/ saistošajā pašvaldības lēmumā par zemes piešķiršanu īpašumā par samaksu nav noteikti.

Par apelācijas sūdzību saņemti Valsts zemes dienesta pārstāvja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzībā pausts tāds pats viedoklis un norādīti tie paši argumenti, kas jau atspoguļoti prasības pieteikumā. Tādējādi Valsts zemes dienests uztur 2014.gada 8.septembra rakstveida paskaidrojumos norādīto un atkārtoti to neizklāsta.

Nepamatots ir apelācijas sūdzībā norādītais, ka no nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra Nr./numurs G/, veda taka uz Langstiņu ezeru, nodrošinot brīvu pieeju ezeram. No Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta plāna un no /pers. AB/ 2013.gada 9.augusta zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/(/adrese A/ pirms sadalīšanas) kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem (robežu apsekošanas akta, robežu atjaunošanas akta, zemes robežu plāna) neizriet, ka starp zemes vienībām ar kadastra apzīmējumiem /numurs A/ (nekustamais īpašums /adrese B/) un /numurs M/ (nekustamais īpašums /adrese D/) atrastos cita pašvaldībai piekrītoša zemes vienība - pašvaldības taka. Tieši no šiem dokumentiem konstatējams pretējais prasītāju apgalvojumam, t.i., ka minētās zemes vienības savstarpēji sakļaujas, neveidojot starpgabalu - citu zemes vienību. Turklāt minētos 2013.gada 9.augusta kadastrālās uzmērīšanas dokumentus prasītāja /pers. B/ parakstīja bez iebildumiem, apliecinot, ka robežas atrašanās vieta apvidū viņai ir zināma, iebildumu par robežas (robežzīmju) atrašanās vietu apvidū nav, t.sk., par kopējo robežu ar nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs A/.

Arī no zemes ierīcības projekta, saskaņā ar kuru veikta nekustamā īpašuma /adrese A/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/sadale, un no sadales rezultātā sagatavotajiem zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentiem, tai skaitā, 2013.gada 11.novembrī izgatavotajiem zemes vienību ar kadastra apzīmējumu /numurs K/un /numurs F/ zemes robežu, situācijas un apgrūtinājumu plāniem nav konstatējams, ka starp zemes vienībām ar kadastra apzīmējumu /numurs A/un /numurs M/ izveidots starpgabals - jauna zemes vienība (taka).

Tādējādi apelācijas sūdzībā nepamatota ir atsauce uz 2014.gada 26.marta un 2014.gada 27.marta pirkuma līgumiem un 2014.gada 1.aprīlī zemesgrāmatas nodalījumā nekustamam īpašumam /adrese/ reģistrēto apgrūtinājumu - ceļa (kājceļa) servitūtu par labu nekustamajam īpašumam /adrese A/, kas nevar būt par pamatu, lai konstatētu īstās zemes vienību robežas. Proti, izvērtējot jautājumu par īstajām zemes robežām, ņemami vērā tieši zemes vienību uzmērīšanas tiesiskā pamatojuma un mērniecības laikā sastādītie dokumenti, nevis vēlāk slēgtie līgumi par ceļa servitūta nodibināšanu, kas pēc būtības nevar ietekmēt zemes vienību robežas.

Turklāt prasības pieteikumā pēc būtības lūdz atzīt īpašuma tiesības pašvaldībai, izdalot pašvaldībai zemi "pašvaldības taku" no nekustamā Īpašuma /adrese B/, līdz ar to izmainīt (noteikt) nekustamā Īpašuma /adrese B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas, tādējādi aizskarot /pers. C/ īpašuma tiesības. Prasītājām vispār nevar būt prasījuma tiesības attiecībā uz "pašvaldības takas" kā pašvaldībai piekritīgās zemes atjaunošanu, jo šī zeme prasītājām nekad nav bijusi piešķirta pastāvīgā lietošanā, kā arī prasījuma tiesības noteikt nekustamā Īpašuma /adrese B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas.

Tāpat nepamatots ir prasītāju apgalvojums, ka nekustamā īpašuma /adrese D/ 2004.gada 29.jūlija zemes robežu aktā un plānā un nekustamā īpašuma /adrese B/ 2004.gada 6.decembra zemes robežu noteikšanas aktā nepareizi norādīta nekustamā īpašuma /adrese B/ robeža un likvidēta pašvaldības taka 1,5 m platumā. Par „pašvaldības takas" robežu noteikšanas tiesisko pamatojumu nevar kalpot 1994.gada 8.decembrī sastādītajā robežojošās zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/(nekustamais īpašums /adrese D/) zemes robežu ierādīšanas akta robežu shēmā kā situācijas elements attēlotais 1,5 m platais celiņš. Nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/robežas noteiktas,

pamatojoties uz Garkalnes pagasta Tautas deputātu padomes 1993.gada 28.aprīļa 20.sasaukuma 19.sesijas lēmumu "Par zemes piešķiršanu lietošanā" un tā grafisko pielikumu (Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektu), bet nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/robežas noteiktas, pamatojoties uz Garkalnes pagasta padomes 2004.gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstu Nr.10, &4, p3 „Par zemes piešķiršanu lietošanā fiziskām un juridiskām personām" un tā grafisko pielikumu un Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektu.

Līdz ar to tas, ka nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/1994.gada 8.decembra un 2004.gada 29.jūlija zemes robežu noteikšanas dokumentos (noteikšanas aktos, zemes robežu plānos) ir atšķirīga informācija par pierobežniekiem, nevar ietekmēt šo zemes vienību robežu izvietojumu un to atbilstību robežu uzmērīšanas tiesiskā pamatojuma dokumentiem, kā arī neapliecina faktu, kam šī robežojošā zeme piederēja vai atradās tiesiskā valdījumā vai lietojumā.

Tāpat, izvērtējot Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektu un nekustamā Īpašuma /adrese A/ (pirms zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs L/sadales) 1995.gada robežu ierādīšanas materiālus un 1997.gada 25.jūnija zemes robežu plānu, secināts, ka nepamatoti kā pierobežnieks posmā D-E ir norādīta Garkalnes pagasta pašvaldības zeme, jo atbilstoši Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektam zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/un /numurs A/ savstarpēji sakļaujas, neveidojot starpgabalu (atsevišķu zemes vienību) starp minētajām zemes vienībām. Dienesta rīcībā nav informācijas, ka pēc minētā Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta apstiprināšanas, no minētajām zemes vienībām būtu atdalīta pašvaldībai prasītāju norādītā zemes daļa - pašvaldības taka.

Nepamatotsa ir prasījums - veikt mērniecības darbus nekustamajā īpašumā /adrese B/, izgatavojot zemes robežu plānu, norādot tajā pašvaldībai piekrītošo ceļu (taku).

Atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 20.decembra noteikumiem Nr.971 "Valsts zemes dienesta nolikums" dienesta kompetencē neietilpst zemes kadastrālo uzmērīšanas darbu veikšana. Zemes kadastrālo uzmērīšanu atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra likuma 29.panta pirmajai daļai veic zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificētas personas, kuru civiltiesiskā atbildība par profesionālo darbību ir apdrošināta.

Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka nekustamā īpašuma /adrese B/ robežas būtu noteiktas neatbilstoši tiesiskā pamatojuma dokumentam (Garkalnes pagasta padomes 2004,gada 20.oktobra sēdes protokola izrakstam Nr.10, &4, p3 „Par zemes piešķiršanu lietošanā fiziskām un juridiskām personām" un Garkalnes pagasta zemes ierīcības projektam), bet ir pausts tikai prasītāju subjektīvs viedoklis attiecībā par nekustamajos īpašumos /adrese D/ un /adrese B/ 2004.gadā veiktajiem robežu noteikšanas darbiem.

Lai gan nav iesniegti pierādījumi, ka kāds no zemes robežu plāniem izgatavots kļūdaini, tomēr atbilstoši Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumu Nr.1019 „Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi" 257.[1] punktam mērnieks, kurš pieļāvis neatbilstību, bez atlīdzības labo zemes robežu plānu, situācijas plānu vai apgrūtinājumu plānu un ar tiem saistītos zemes kadastrālās uzmērīšanas datus un dokumentus, pamatojoties uz ierosinātāja iesniegumu, 10 gadu laikā no to reģistrācijas Kadastra informācijas sistēmā. Tā kā nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes robežu plāns Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts 2005.gada 7.februārī, tad ir pagājis noteiktais termiņš, kādā mērnieks var labot kļūdaino zemes robežu plānu.

Tādējādi nav apspriežams jautājums par vairāk nekā pirms 10 gadiem izgatavota zemes robežu plāna labošanu, vēl jo vairāk, par šāda pienākuma noteikšanu dienestam, ko tam saskaņā ar iepriekš minēto normatīvo aktu regulējumu nav tiesības veikt.

Tiesas sēdē prasītāju pārstāve prasību uzturēja saskaņā ar prasības pieteikumā norādītajiem lietas apstākļiem un pamatu, apelācijas sūdzību uzturēja atbilstoši tajā minētajiem argumentiem.

Atbildētājas/pers. C/ pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina, apelācijas sūdzību uzskatīja par nepamatotu un uzturēja rakstveida paskaidrojumos par prasības pieteikumu un apelācijas sūdzību norādītos argumentus.

Atbildētājas Garkalnes novada domes pārstāve prasību un apelācijas sūdzību neatzina saskaņā ar rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Atbildētājas SIA "Rīgas nekustamo īpašumu birojs" pārstāvis tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina.

Atbildētājas Valsts Zemes dienesta pārstāve tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina un uzturēja rakstveida paskaidrojumos norādītos argumentus.

Motīvu daļa

Noklausījusies pušu pārstāvju paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība noraidāma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa nosaka, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma argumentācijai. Šādā gadījumā šā likuma 193.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa spriedumā pareizi ir konstatējusi lietas faktiskos apstākļus un devusi tiem pareizu juridisko novērtējumu, kā arī objektīvi novērtējusi pušu pārstāvju paskaidrojumus un lietā iesniegtos pierādījumus. Tādējādi ir pamats atzīt, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Tā kā nav pamata pārvērtēt pirmās instances tiesas secinājumus, tad atbilstoši Civilprocesa likuma 432.panta piektās daļas noteikumiem Civillietu tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma argumentācijai un neatkārto pārsūdzētajā spriedumā norādītos motīvus.

Izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, papildus pirmās instances tiesas spriedumā jau norādītajam, Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka tie nav pamatoti šādu iemeslu dēļ.

Civillietu tiesas kolēģija secina, ka lietā nav strīda par to, ka nekustamais īpašums /adrese A/ (pēc sadalīšanas īpašums sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs K/un būves), kas pieder /pers. B/ (tagad - /uzvārds/), bet iepriekš piešķirts lietošanā /pers. J/. No nekustamā īpašuma /adrese A/ atdalīta zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs F/(/adrese/) un atvērts jauns zemesgrāmatas nodalījums, nekustamā īpašuma īpašniece - SIA "A.R.design".

Savukārt nekustamā īpašuma /adrese B/ (sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs A/un būves) īpašniece ir /pers. C/, kas iepriekš piešķirts lietošanā /pers. P/.

Nekustamā īpašuma /adrese D/ (sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/un būvēm) īpašniece ir /pers. K/, bet iepriekš šis nekustamais īpašums piešķirts lietošanā /pers. R/.

Lietā pastāv strīds par gājēju taku kā pašvaldības zemi 50 m^2 platībā (1,5 m platumā), kurai apelatoru ieskatā būtu jāatrodas starp nekustamo īpašumu /adrese B/ un nekustamo īpašumu /adrese D/, kas šobrīd sakarā ar mērnieku kļūdām iekļauta nekustamā īpašuma /adrese B/ zemes platībā.

Juridiskajā literatūrā norādīts, ka katrs robežu strīds ietver strīdu par īpašuma tiesībām uz zemes gabalu, aptvertu no strīdīgās robežas. Īpašuma prasības un robežu prasības atšķirošās pazīmes ir tās, ka īpašuma prasība satur sevī noteiktā zemes īpašnieka prasījumu, lai atdotu šo zemes gabalu, izņemot to no atbildētāja nelikumīgā valdījuma, kamēr strīds par robežām grib panākt divu zemes gabalu robežu noteikšanu, kas ar laiku kļuvušas par nenoteiktām. Pirmajā lietu šķirā jautājums ir par to, ka īpašums ir zināms zemes gabals, kurš ietverts noteikti nodibinātās robežās, bet otrajā - līdz kādai vietai sniedzas prasītāja un līdz kādai vietai atbildētāja īpašums *(sk. F.Konradi, A.Valters. Civillikums ar paskaidrojumiem. 1935, l.lp. 122).*

Civillikuma 1060.panta pirmā daļa noteic, ka prasītājam jāpierāda sava īpašuma prasība. Šim nolūkam pietiek, ja viņš pierāda, ka patiesi ieguvis šo tiesību tiesīgā kārtā; pēc tam jau atbildētājam jāpierāda, ka prasītājs vairs nav īpašnieks.

No lietas materiāliem izriet, ka /pers. L/ 1994.gada 8.decembrī piešķirts un dabā ierādīts apbūves zemes gabals /adrese D/ (1.sēj., l.lp. 109-110), paredzot, ka tiks veikta apbūve arī uz zemes gabala, kas atrodas /adrese E/ un /adrese F/.

Ar zemes robežu ierādīšanas akta ierādīto robežu shēmu apstiprinās, ka gar nekustamā īpašuma /adrese D/ šobrīd esošo kopējo robežu ar nekustamo īpašumu /adrese B/ iezīmēts gājēju celiņš 1,5 m platumā, kas robežposmā C-A norādīts kā Garkalnes pagasta pašvaldības zeme (1.sēj. l.lp. 109-110). Savukārt pēc zemes robežu plāna sastādīšanas nekustamais īpašums pašvaldības zemes robežās no B-C (6A) paredzēta kā apbūves zeme, bet pēc nekustamo īpašumu atsavināšanas attiecīgi pieder /pers. B/ un SIA „A.R. design".

SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs" mērnieks 2004.gada 29.jūlijā noteica un kadastrāli (instrumentāli) uzmērīja zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs M/robežas, par ko sastādīts zemes robežu noteikšanas akts (1.sēj., l.lp. 117).

Mērnieks /pers. U/ 2004.gada 10.augustā izgatavoja nekustamā īpašuma /adrese D/ zemes robežu plānu (1.sēj. l.lp. 114-122), kurā kā pierobežnieks posmā E-A (1995.gada 16.marta zemes robežu plānā robežas posms C-A) norādīta nekustamā īpašuma /adrese B/ zeme, robežu shēmā neparedzot gājēju taku (pašvaldībai piederoša zeme) starp nekustamo īpašumu /adrese D/ un nekustamo īpašumu /adrese B/.

No Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Garkalnes novada zemesgrāmatu nodalījuma Nr./numurs R/ izriet, ka nekustamam īpašumam /adrese B/, kadastra Nr./numurs A/, noteikts apgrūtinājums - Langstiņu ezera 100 m aizsargjosla (1.sēj., l.lp. 10), citi lietiesiski apgrūtinājumi minētajam nekustamajam īpašumam nav noteikti (piem., ceļa (kājceļa) servitūts par labu nekustamajam īpašumam /adrese A/).

Ar Rīgas rajona Garkalnes pagasta Tautas deputātu padomes 1992.gada 29.aprīļa 20.sasaukuma 15.sesijas lēmumu apstiprināts Garkalnes pagasta zemes ierīcības projekta plāns (grafiskā daļa) un teksta daļa, kurā ietverts zemes pieprasītāju saraksts (1.sēj., l.lp. 104).

No zemes ierīcības projekta plāna izriet, ka strīdus pašvaldības taka zemes ierīcības projektā kā atsevišķa pašvaldības zemes vienība nav ieprojektēta, jo atbilstoši šim plānam /pers. P/ (nekustamais īpašums /adrese B/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs A/u n /pers. R/ (nekustamais īpašums /adrese D/) zemes vienība ar kadastra apzīmējumu /numurs M/savstarpēji sakļaujas, starp minētajām zemes vienībām neveidojot starpgabalu (atsevišķu zemes vienību) (1.sēj., l.lp. 105).

Apelācijas sūdzības arguments, ka no nekustamā īpašuma /adrese / līdz Langstiņu ezeram ved taka, nav guvis apstiprinājumu ne ar pušu pārstāvju paskaidrojumiem, ne ar lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, kā arī zemes ierīcības projekts, kurā nekustamais īpašums /adrese B/ un nekustamais īpašums /adrese D/ savstarpēji sakļaujas, neveidojot starpgabalu (atsevišķu zemes vienību) starp minētajām zemes vienībām, likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdēts.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija piekrīt pirmās instances tiesas viedoklim, ka zemes robežas ir ierādītas saskaņā ar zemes ierīcības projektu, mērījumiem dabā un pašvaldības lēmumu ar tā grafisko pielikumu, kā arī zemes robežas ir konkrētas un noteiktas.

Apelācijas sūdzībā nav apstrīdēti pirmās instances tiesas konstatētie fakti par zemes robežu noteikšanu un tiesas secināto, ka prasība celta ar mērķi, lai strīdus zemi 50 m^2 platībā un 1,5 m platumā atzītu par pašvaldības zemi, kas konkrētajā gadījumā būtu atzīstama par prasību, kas celta trešās personas interesēs, lai gan prasītājām šāds pilnvarojums nav dots. Turklāt tiesas sēdē Garkalnes novada pašvaldības pārstāve neapstrīdēja pirmās instances tiesas spriedumā konstatētos faktus, kas ir pietiekams pamats atzīt, ka Garkalnes novada pašvaldībai nav pretenziju par noteiktajām zemes robežām.

Turklāt Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti pēc būtības pilnībā atkārto tos pašus argumentus un apsvērumus, kas jau norādīti prasības pieteikumā un pirmās instances tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos.

Tāpat apelācijas sūdzībā nav norādīti tādi argumenti vai apsvērumi, kurus pirmās instances tiesa spriedumā nav pārbaudījusi un vērtējusi, kā arī prasītājas izskatāmajā lietā nav iesniegušas kādus jaunus pierādījumus, kas apstiprinātu prasības un apelācijas sūdzības pamatotību.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi ir novērtējusi lietas faktiskos apstākļus un pierādījumus, devusi tiem pareizu juridisku novērtējumu, pamatoti prasību noraidot, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti apstiprinājumu nav guvuši.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un VAS „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi šajā lietā pirmās instances tiesā un apelācijas instancē ir 35,02 EUR, ko apstiprina pavēstu uzziņa (2.sēj., l.lp. 12-17). Tā kā prasītāja SIA "A.R.design" ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 14,10 EUR (1.sēj., l.lp. 9), tad nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 20,92 EUR, kas piespriežami no prasītājām valsts ienākumos, t.i., 10,46 EUR no katras.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta trešo daļu, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Konstatēts, ka atbildētāja /pers. C/ šajā lietā ir samaksājusi ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību 1350 EUR, ko apliecina 2015.gada 16.oktobra rēķins Nr.1/10 (1sēj., l.lp. 155) un maksājuma uzdevums (1.sēj., l.lp. 156), un 1500 EUR, ko apliecina 2017.gada 11.janvāra rēķins Nr.1/05 (2.sēj., l.lp. 7) un paziņojums par ienākošo maksājumu Nr.7 (2.sēj., l.lp. 6), kopā 2850 EUR.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta d) apakšpunkts nosaka, ka atlīdzināmi izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām nav mantiska rakstura, - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 2850 *euro*.

Tādējādi no prasītājām par labu atbildētājai /pers. C/ piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību 2850 EUR, t.i., 1425 EUR no katras.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

SIA „A.R.design" un /pers. B/ prasību pret /pers. C/, SIA „Rīgas nekustamo īpašumu birojs", Garkalnes novada domi un Valsts zemes dienestu par zemes robežu noteikšanu noraidīt pilnīgi.

Piedzīt no SIA „A.R.design", reģistrācijas Nr.40103316360, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 1425 EUR (viens tūkstotis četri simti divdesmit pieci *euro*).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 1425 EUR (viens tūkstotis četri simti divdesmit pieci *euro*).

Piedzīt no SIA „A.R.design", reģistrācijas Nr.40103316360, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,46 EUR (desmit *euro* un 46 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,46 EUR (desmit *euro* un 46 centi).

Noteikt SIA „A.R.design" un /pers. B/ sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos apliecinošs maksājuma dokuments norādītajā termiņā iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot šādus rekvizītus - saņēmēja: Tiesu administrācija, nodokļu maksātājas Nr.90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase; kods: TRELLV22; konta Nr.LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķī jānorāda dati lietas identificēšanai (piemēram, lietas dalībnieka personas dati vai juridiskas personas reģistrācijas numurs, lietas nosaukums, lietas numurs vai tml.).

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, t.i., 2017.gada 21.novembra, Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

Tiesnese G.Freimane

Tiesnese M.Šķendere

Tiesnese M.Ābele